پوهندوی آصف بهاند

«بوډۍ تال»

د لنډیو نوې ټولګه

لنډۍ، د ثبتولو ستونزه

دوه سوه دویمه برخه

پر لنډیو باندې زما د کار له پیل نه، زما د کار یوه برخه د لنډیو د چاپ شوو او خپرو شوو ټولګو پیدا کول او درنو لوستونکو ته د هغو ټولګو په باب معلومات وړاندې کول وو، ما د خپل کار په ترڅ کې تر اوسه د لنډیو دا ټولګې معرفي کړې دي:

ـ پښتني سندرې،

ـ پښتو لنډۍ (د بینوا ټولګه)،

ـ پښتو لنډۍ (د اکاډیمۍ ټولګه)،

ـ روهي سندرې (لومړی ټوک)،

ـ روهي سندرې (دویم ټوک)،

ـ ګل ټپې په دریو ټوکونو کې،

ــ سپوږمیه کړنګ وهه رالویږه،

ــ ننني لنډۍ (د نا کراره کلونو ټپې)،

ــ ویښې جذبې روغ توپانونه،

ــ د لنډیو یوه ټولګه او دوه کتابونه،

ــ د مینې ټپې،

ــ د پښتو شعر هندسي جوړښت،

ــ ادبي هڅې،

ــ پښتو لنډۍ، مصرۍ، ټپې،

ــ پښتني سندرې،

ــ پښتو سندرې،

ــ لنډۍ ها،

ــ چشمهٔ شبنم، (له موزونې دري ژباړې سره، د لنډیو نوې ټولګه)،

او دا لړلې اوس هم روانه ده، څو ورځې مخکې مې د چشمهٔ شبنم، (له موزونې دري ژباړې سره، د لنډیو نوې ټولګه) ټولګه په مفصل ډول معرفي کړه او دا دی اوس د «بوډۍ ټال» ټولګه او د دې ټولګې د راټولونکي محمدالله همیم په باب معلومات وړاندې کوم.

ما باید د کار په پیل کې د «بوډۍ ټال» د ټولګې راټولونکی، ښاغلی محمدالله همیم معرفي کړی وای، خو تر ډېر لټون وروسته هم و نه توانېدم چې بیوګرافي یې پیدا کړم، له ده نه مې هم د نورو پوښتنو او غوښتنو په ترڅ، د ده بیوګرافي غوښتې وه، خو د ده په رالېږلي ځواب کې د بیوګرافۍ په باب څه نه و. د دې مقالې د لیکلو لپاره مې ښاغلي همیم ته داسې لیکلي وو:

همیم صاحب سلامونه!

له پخوانۍ وعدې سره سم غواړم ستاسو له خوا د راټولو شوو لنډیو ټولګې (بوډۍ ټال) باندې یوه مقاله ولیکم. د مقالې د لیکلو له پاره ستاسو مرستې ته اړتیا لرم، هیله کوم د دغو موادو په رالېږلو کې مرسته وکړئ:

ــ د محمدالله همیم لنډه بیوګرافي،

ــ د کتاب پېژندنه، یو عکس ورنه واخله او راووپلېږه،

ــ کتاب کې څو مقدمې دي که د هغو ورد بڼه راولېږې ښه به وي، که نه هغه هم د عکس په بڼه راولېږه،

ــ کتاب کې په څه شمېر لنډۍ راټولې شوې دي، څومره یې نوې دي او څومره به یې تکراري وي؟

ــ په کتاب کې د راوړل شوو لنډیو راټولولو څومره وخت ونیو او د راټولولو او ثبتولو طریقه څه ډول وه؟

ــ د کتاب له متن څخه څو لنډۍ د بېلګې په ډول راولېږه، که مو د ورد په بڼه نه شوای رالېږلی، کېدای شي د څو مخونو عکسونه واخلئ او راوپلېږئ.

له مرستې نه مو همدا اوس مننه!

آصف بهاند

زما د پاسنیو پوښتنو په ځواب کې ښاغلي همیم د یوه غږیز پیام په ترڅ کې داسې معلومات راکړل:«

ــ «په «بوډۍ ټال» ټولګه کې دوه زره لنډۍ راټولې شوې دي،

ــ یوزروپنځه سوه (۱۵۰۰) لنډۍ پخوانۍ کلاسیکې لنډۍ دي، نوې لنډۍ په ټولګه کې کمې دي،

ــ د دې ټولګې د لنډیو راټولول له دریو تر څلورو کلونو وخت ونیوه،

په اول کې مې د لنډیو د ټولګې فکر نه و کړی، هسې مې د خپل ذوق له مخې راټولولې،

ــ ځینې لنډۍ مې له پخوانیو سندرو نه رالیکلې دي، ځینې مې له سپینسرو ښځو نه اورېدلې او بیا مې لیکلې دي، ډېره لږه برخه مې له فیسبوک څخه هم رالیکلې دي او ځینې مې له پخوانیو کتابونو نه رالیکلې دي.»

خو تر یو څه خبرو اترو وروسته یې د «بوډۍ ټال» بشپړ متن په پي ډي اف بڼه راته راولېږه چې همدلته د زړه له تل نه مننه ورنه کوم.

همیم د لنډیو د دې ټولګې (بوډۍ ټال) د راټولولو لپاره د لنډیو د خیر کچکول په غاړه په ډېرو کلو، کوڅو ، کورونو، دېرو، مجلسونو کې د ډېرو سپینسرو ښځو او سپینږیرو خولو ته ناست دی او په ډېر ادب یې د لنډیو د راپیداکولو خیر غوښتی دی تر څو یې دا څه د پاسه دوه زره لنډۍ را پیدا او په دې ټولګه کې یې تاسو درنو لوستونکو ته د یوې ډالۍ په ډول وړاندې کړې دي.

د ښاغلي محمدالله همیم له خوا د راټولو شوو لنډیو (بوډۍ ټال) لنډه پېژندنه داسې ده:

د کتاب نوم: بوډۍ ټال،

www.dawatmedia24.com

راټولونه او کمپوز: محمدالله همیم ۰۷۶۵۱۷۷۰۸۳،

پښتۍ ډیزاین: محمدالله مسعود/خالد یاسین،

خپرندوی: ذهنیت جوړونه خپرندویه ټولنه،

چاپ وار: لومړی،

چاپ شمېر: یو زر ټوکه ۱۰۰۰،

چاپ کال: ۲۰۲۲ز.

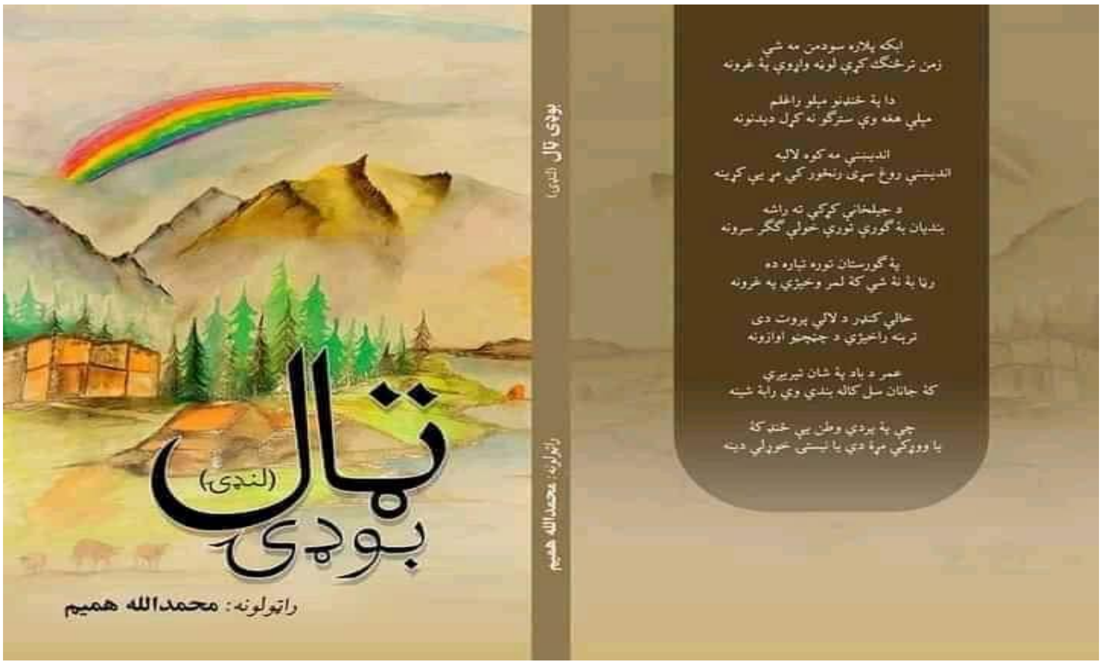

محمدالله همیم د راټولو کړو لنډیو دا ټولګه (بوډۍ ټال) خپل یو دوست ته په دې ډول اهدأ کړې ده:

«د کتاب اهدا: ځوانیمرګ ثناءالله همدرد ته!

همدرد صاحب د لنډیو لیونی عاشق و، هغه د لنډیو پۀ روح پوی سړی و، د لنډیو د ویلو ځانګړی انداز یې لاړۀ، خدای دې ورته هغه دونیا ښکلې کړي، خدای وکه چې زما دا وړه ډالۍ یې ارواح خوشحاله کړي.»

د «بوډۍ تال» ترچاپ وروسته، د ښاغلي محمدالله همیم ځینو فرهنګي دوستانو، د لنډیو د دې ټولګې د چاپ او خپرېدو په مناسبت د مبارکۍ او خوښۍ مراتب څرګند کړي دي چې ځینې بېلګې یې دلته رااخلم:

احمدالله فطرت:

«ښه شوه، د پښتو د شفاهي ادب يو کنډو بيا را ونيول شو.
له ملګري محمدالله هميم صاحب څخه زښته زياته مننه چې د شفاهي ادب خواره واره ګلونه يې ګېډۍ کړل.
فطرت»

روح الامين وصيل:

«څــنګه نرۍ خندا دې وکړه
څنګه په ډک زړه مې در وژړل مينه
بوډۍ ټال
د بوډۍ ټال سره د نويو ټپو په زمزمه کې وزنګېږئ؟!!
نوی پښتو چاپ شوی کتاب چې د نوښتګر شاعر او ليکوال محمدالله هميم د هڅو فيض او پايله ده؛ بوډۍ ټال چې هميم صيب پکې دوه زرو کلاسيکو او نويو لنډيو ته چې په زړونو کې لارې کوي ځای ورکړی او د چاپ تر مرحلې يې په خپلو کاغذي ګوتو رسولی.
بوډۍ ټال چې د نويو او کلاسيکو لنډيو ټولګه ده، په خپله غېږ او محتوا کې د ټولنې ډول ډول په زړه پورې او شهکاره لنډۍ لري.
کتاب ذهن جوړوي، که مو وس وي نو مه په تمه کېږئ، د ټپو زمزمې سره مو د ژوند هره شيبه رنګينه کړئ...
مبااارک شه يااره»

د «بوډۍ ټال» په ټولګه کې دوې مقدمې راغلي دي چې يوه د مدون او بله د ښاغلي محمد عليم بسمل په قلم ليکل شوې ده. زه دواړه مقدمې ځکه کټ مټ دلته رااخلم چې په دواړو مقدمو کې هم د محمدالله هميم او هم د «بوډۍ ټال» په باب د حساب وړ خبرې شوې دي:

د ښاغلي محمد عليم بسمل:

«بې پيغمبره معجزه
کۀ زه پوهېدلای چې ملګری محمدالله هميم له مانه د واټساپ شمېره په دې خاطر غواړي چې زه دهغه په کتاب سريزه وليکم او د واټساپ له لارې دا غوښتنه کوي ممکن پلمه مې ورته کړې وای . ځکه چې د ټپې حق ادا کول د هرچا کارنه دی . زه چې له ټپې نه خومره متاثر يم او پ ه کومه سترګه ورته ګورم زما له دې بيته يې معلومولای شئ :

بسمله پاک الله نازله کړې له آسمانه
ټپه دپښتنو بې پغمبره معجزه ده

ټپې ته پ ه معجزه ويلو کې مبالغه او مجاز نشته زه د ټپې پ ه اعجاز کې هيڅ شک نلرم . چې له هره اړخه ورته وګورې اعجاز دی فزيکي جوړښت يې اعجاز دی، معنوي اړخ يې اعجازدی، کومه شاعري چې پکې شوې هغه هم

www.dawatmedia24.com

اعجازدی . ټپه دوه بنده ده لومړی بند یې نه ۹ او دویم بند یې ۳۱ سېلابه ده، دویم بند ل ه لومړي بنده څلور سېلابه زیات دی، خو بیایې هم وزن برابر دی ک ه پ ه دویم بند یو سیلاب هم
زیات شي وزن یې پ ه سېلاب لاهو کیږي .

په ټپه کې چې کومه شاعري شوې هغه هم ل ه اعجازه کمه نه ده . په نورو ژبوکې دلارو او کوڅو شاعري ډېره د ټیټې سطحې شاعري ده . د ټپې پ ه صنف کې ډېره شاعري عوامو اوبې سوادو پښتنو کړې په ټپه کې هغو نجونو شاعري کړې چې له کوره نه دي وتلي ، خوبیاهم دعربو او عجمو افکار او خیالات پکې بیان شوي اوشاعرانه شویدي . ابو المعلی معری عرب فلسفي دی هغه وایي چې:

ثلاثة ایام هی الدهر کله
وماهن الآن والامس والغد
ومالقمر الا واحدغیر انه
یغیب ویاتی بالضیا ء المجدد

دا شعر دیوو فلسفي شعردی، پ ه لومړي بیت کې چې څه وایي بالکل همداسې خبره پ ه یوه ټپه کې هم شته.

د دنیا دری شپې ورځې عمر
پرون راغلی نن دلې سبا به ځمه

حسن منټو وایي : ژوند یې دسپې راکړی، خو سوال او جواب به دسړي رانه کوي، داخبره مې دمنټو په حواله دوه ورځې مخکې واوریده، خوپ ه ټپه کې مې پ ه ماشومتوب کې اورېدلې وه :

عمر دسپې راباندې تېرشو
سوال او جواب به د سړي رانه کوینه

دټپې کنایات، تشبیهات استعارې ن ه پورې صنفونو کې شته اونه پ ه بل صنف کې دغسې خوند کوي

د نجلی مړاوې مړاوې سترګې
لکه ګلاب چې د دری نیمو ورځو وینه

مړاوې سترګې ل ه ګلاب سره ن ه بلکې د دری نیمو ورزو له ګلاب سره ډېر کاېره تشبې ده، نه به چا په بل صنف اورېدلې وي او نه به به دغه مضمون پ ه بل صنف داسې کیف وکړي .

پ ه زړ ه کې مې وه چې پ ه ټپه باندې یوه په زړه پورې لیکنه وکړم، خو همیم ټولې لارې راباندې بندې کړې ویل یې چې دکتاب دچاپ ټول کارونه خلاص دي ستا لیکنې ته ایسار دی . دقسمت خبره وه پرون زه وید ه پاتې شوی وم د مازیګر جمه رانه تېره وه ترجمه هم پاتې شوه، ځکه چې زه ترجمه د مازیګر له مانځه وروسته کوم . نن ماسپښین

مې د ترجمې او دتفسير لپاره دمطالعې ضرو رت هم نه وه . داهم په زړه پورې اتفاق شو چې دتفسير دمطالعې پ ه وخت کې مې پ ه ټپې باندې ليکنه وکړه

طالب العلم محمد عليم بسمل»

(بوډۍ ټال، د لنډيو ټولګه، راټولونه او کمپوز: محمدالله هميم، خپرندوی: ذهنيت جوړونه خپرندوی ټولنه/کابل، چاپ کال: ۲۰۲۲ ز، ۳ ــ ۵ مخونه)

د مدون ښاغلي محمدالله هميم خبرې:

«خپلې خبرې

يو وخت مې د کور په شيانو کې يو زوړ او له کاره لوېدلی څراغ وموند. راپورته مې که، يو رقم ښه احساس راکې غځونې وکړې. په دې زنګ وهلي څراغ کې نوره خوبي نه وه خو يوازې د تېر وخت کيسه يې کوله. زما زړه سل نورې خبرې ورسره غوټه کړې مثلاً: دا به کومو خړو مېلو او ورانو دېوالونو ته بل و. په دې څراغ به څومره زاړه واړه را پنډ وو. تېل به يې ورته څه وړ راوړل. دا به څومره لاسونو لمس کړی وي. له تېرو بمباريو او جګړو چې د وطن هر رګ يې وسوځاوه دا خورَکی څنګه روغ را وتلی. هغه څوک چې يو وخت يې ددې څراغ رڼا ته تاريکۍ رڼا ليدې ډېر يې اوس مړه دي. څراغ ژوندی دی خو له هر چا هېر دی.

نه پوهيږم دې څراغ کې دا خبرې يوازې ما ولوستې، که نه تاسې هم دداسې شيانو په ليدو همداسې فکرونه اخلې؟ له همغې ورځې وروسته مې د زړو شيانو له ليدو سره عاطفي تړون شوی. او ليدو يې خوند اخلم. ډېر نور داسې شيان شته مثلاً:

پخواني خاورين لوښي، پخوانۍ کوزې، پخواني کميسونه، پخواني عکسونه... يا تېر فلکلوريک نقلونه، ولسي کيسې، متلونه، په کليوالي سيمو کې ځينې پخوانۍ قلعاوې، بُرجونه، منارونه يا غونډۍ... هر څه چې پخواني وي يوه تېره کيسه لري، يو تېر ياد دی. سړی پکې ښه شېبه ورک کېږي دداسې شيانو ليدب روح تېرو ته الوځوي، د انسان فطرت دداسې څه سره عاطفي تړون لري. پښتو لنډۍ هم پ ورته شيانو ته يو ورته نوم دی. چې زموږ د اروګانو همزولې يادې شوي، زموږ د فلکلور يو ژوندی بيان دی. زموږ تېر ژوند د لنډيو په زانګو کې پروت دی. د لنډۍ په هر رګ کې د پښتنو وينه ګرځي. لکه پښتانه اصيلې او فطري دي. لنډۍ د تېرو شيانو سربېره زموږ د ټول تېر ژوند يو روڼ او رښتينی انځور دی. زموږ نيکونو له جګړو، له لرغونو کيسو او نقلونو، د پښتنو د اصليت او د ژوند له لوړو، زموږ له رواجونو او د پښتني ميرو او دښتو څخه يې کلک لاسونه تاو کړي ورسره نوک او ورۍ دي. د پښتنو هر قدم يې بيان کړی، زموږ احساسات يې پکښاوسي. پښتني ښځې د ژوند له جبر سره تر بل هرچا ډېرې مخ دي. په پښتنو د غره هومره درانه غمونه تيرېږي. دوي د هر څه قيمت له نورو جلا پرې کړ. د ښځو د احساساتو په باره کې چې لنډۍ څومره رښتيني غږېدلي حتی تاريخ يې وس نه لري. او د نرې په شعر کې کمسارې دي. د لنډۍ چې شاعر نه دی مالوم بس لنډۍ « : پښتني ښځو هم پکې په خلاص زړه خپل بيان کړی. استاد شپون به ويل ماته زما ناموس ښکاري، لکه ويل شوې چې نه وي لکه زما د وطن په دښتو او که مورږ له دې ځمکې محوه هم شو خو چې لنډۍ ».

میرو چې شنې شوې وي وي موږ به بیا راټوکیږو، بیا به خپله پښتو پیدا کوو. زموږ پر مخونو به د زمانې دوړې ناستې وي د نورو په حواله کې به زموږ تصویر دروغجن پروت وي خو لنډۍ به زموږ رښتینی مخ ښکاره کوي، زموږ اصلي پیژندګلوي به وي. موږ چې ترڅو لنډۍ پالو نه ورکېږو خو چې د خدای ج په دې لوی نعمت شکر ونه وایو، د وخت په بربوکیو او غبار کې لکه د مور لوپټه له لنډیو کلک لاسونه تاو نه کړو، رانه ورکیږي، موږ ورسره ورکیږو، موږ ورسره سپکیږو. زه په لنډیو مین یم، دا لنډۍ مې دا څو کاله ټولولې. په ډېرو بنډارونو او محفلونو کې مې د لنډۍ یاده په دې خاطر کړې چې ګواکې له چا به لنډۍ واورم. که مېلمه هم راغلی له جوړ تازه وروسته مې ترې د لنډیو پوښتنه کړې، هر وخت مې هیله وي چې وایې ورم.

دې کتاب کې مې شاوخوا ۰۲۲۲ لنډۍ راټولې کړې. ځینې لنډۍ مې پخوانیو سندرو څخه اورېدلې، ځینې نورې مې زړو ښځو څخه زده کړې. ملګرو او دوستانو راته ویلې، ګڼې نورې مې له ټولنیزو شبکو را ټولې کړې. که وو، وو. که نه وو، نه به وو. خو لنډۍ دې نه مري. موږ به په رښتیا هلې مرو چې خدای مه کړه لنډۍ رانه ومري. موږ به ددې مقدس نوم ساتنه مسولیت اخلو، هر یو به خپله برخه کار ورته کوو، د زړه په وینو به یې پالو. هیله مې وه چې په پاڼو کې یې پټې کړم، رانه ورکې نه شي. نور یې هم ولولې. له خدای مننه دادی زما بل ارمان یې هم را پوره که، زړه مې تسکین شو.)بوډۍ ټال(چې ځینې یې شنه زرغونه بولې، څوک ورته)رنګین کمان(وایي، په انګلیسي کې RAIN BOW باله شي. په ماشومتوب کې مو ډېربوډۍ ټاله ته څکه « : نقلونه اورېدلي وو، موږ چې واړه وو دا عقیده مو وه چې که سړی له شنې زرغ ونې «: دا مو هم ویل ». بوډۍ ټاله وایي چې بوډۍ پکې زانګي لاندې تېر شي؛ ښځه کیږي او که ښځه ترې لاندې تېره شي؛ سړی ترې زه ددې افسانو په اړه چې له حقیقته لرې دي نه غږېږم، زما موخه داده ». جوړېږي چې بوډۍ ټال یو کلیوالي او ولسي نوم دی. ولسي ادب ته باید همداسې یو نوم ټاکل شوي وای.

ددې کتاب په چاپ کې زما څو دوستان هېر مه شه. محمد علیم بسمل صاحب راته په کتاب لیکنه وکړه، زړه یې د مینې ځاله اوسه، نوم او ژوند یې برکتي. محمدالله مسعود راته د پښتې رسم وکړ. خالد یاسین راته دو تنه ډیزاین کړه د دواړو احسان راباندې. د ذهنیت جوړونې خپرندویه ټولنې مسول ډاکټر منصور مجاب صاحب له مینې جوړ سړی دی. دا مې دوهم اثر دی چې په موسکا یې د چاپ لپاره ومانه. زه ورته د ښه ژوند دُعا کوم.له تاسې غېږ مننه! ستاسې درک، شخصیت، احساس او وخت راته ارزښتمن او د قدر وړ دی. ماته ویاړ دی چې دا کتاب لولئ!

زه رخصتېږم؛ ورځې په دې ټال کې وزانګئ، که په یو بل بدل نه شئ؛ لږ تر لږه د یو بل احساس خو به درک کړئ.

محمدالله همیم

پکتیا/ ګردېز، لوړ پوړېزې ودانۍ

2022/1/16 یکشنبه»

(بوډۍ ټال، د لنډیو ټولګه، راټولونه او کمپوز: محمدالله همیم، خپرندوی: ذهنیت جوړونه خپرندوی ټولنه/کابل، چاپ کال: ۲۰۲۲ ز، ٦ ــ ٨ مخونه)

محمدالله همیم د ځینو نورو فرهنګي کارونو ترڅنګ شاعري او ژباړې هم کړې دي. زه یې دلته د کلام دوې بېلګې رااخلم او یوه یې هم د ژباړې بېلګه د نمونې په ډول یادوم.

د ښاغلي محمدالله همیم شاعري کړېده او د کلام بېلګې یې په همدې نامه (محمدالله همیم) خپرې شوېدي، خو د ۲۰۲۳ کال د مارچ په شپاړسمه نېټه مې د ده په فیسبوکپاڼه کې ولوستل چې دی به په بل نامه (همیم نیهام) خپل شعرونه خپروي، د دې تصمیم په باب د ده په پاڼه کې دا متن خپور شوی دی:

«دې تصمیم لږ وخت ونیوه.
حتی کۀ کالونه وخت یې هم اخیسته غواړم نور پۀ شاعرانه کړی کې همیم نیهام شم. زۀ بۀ نوې شاعري پۀ نیهام وکړم، او زړه بۀ هم واړوم.
دا د ډېرو مشرانو شاعرانو هیله وه چې شاعري مې پۀ یو بدل نوم خپره شي، لۀ ټولو مننه چې راته ویلي یې دي».

د ښاغلي همیم د کلام بېلګې په ګڼو ځایونو کې خپرې شوې دي، دا لاندې بېلګه یې ما له یوه ویډیو کلپ څخه رالیکلې ده:

نیت مې دی ژوند ته د پای ټکی کېږدم
نیت مې دی لرې له خپل ځانه لاړ شم
په چاړه خپل رګونه غوڅ کړمه
نیت مې دی لرې له جهانه لاړ شم
فون کې مې ټولې شمارې دیلیت کړم
تمام لیکونه باید وسوځوم
او ټول عکسونه د هغې دیلیت کړم
نیت مې دی ستا ټول پیغامونه پاک کړم
په پرفایل توره پرده راکش کړم
له ژوند سره مې حسابونه پاک کړم
خو له مرګ مخکې میکدې ته ځمه
هلته باید د ساقي پور ادا کړم
له هغې وروسته هدیرې ته ځمه

د ښاغلي محمدالله همیم لاندې غزل مې د ده له فیسبوکپاڼې څخه راکاپي کړی دی:

غزل

زما پۀ زړۀ خومره ډېر زور ګرځوې
چې هر غروب سترګو کې اور ګرځوې

تۀ خومره ډېره وخت بدله کړې چې

لېچې خالي پهٔ زړهٔ کې شور ګرځوي

چا پښتانهٔ ته توپک ورکړو وې يې:
واخله بچيه دا بهٔ سپور ګرځوي

عقله پهٔ زړهٔ دا کيسه ومنه نو
لهٔ هغهٔ لوري بهٔ يې نور ګرځوي

هميمه ياره د عشق زر سترګې دي
اوس کومه سترګه له کوم لور ګرځوي

محمدالله هميم

د ښاغلي محمدالله هميم د ژباړې کومه بېلګه چې چاپ شوې هم ده، د «چه ګوارا ژوند، فکر، مبارزه» ترسرليک لاندې يو کتاب دی. محمدالله هميم يو ملګري د ده د ياد کتاب په باب داسې ليکلي دي:

«محمدالله هميم د چه ګوارا ژوند، فکر، مبارزه په نوم ژباړه او راټولونه کړې، زه يې پر دې عمر حوارۍ ته درناوی کوم او په راتلونکې کې ورته د نورو برياوو هيله کوم.
رښتيا هم چه ګوارا يو داسې نړيوال مبارز شخصيت و، چې د ټولې نړۍ لپاره د مبارزې الګو ګرځېدلی دی.
د درېيمې نړۍ او تر استبداد لاندې هېوادونو ټولو ځوانانو ته په کار ده، چې د ظلم پر وړاندې مبارزې لپاره د چه ګوارا شخصيت، فکر او مبارزه مطالعه او هضم کړي.
د نومړي کتاب چاپ چارې روانې دي، کله هم چې چاپ شو له ملګرو او ځوانانو څخه مې هيله ده، چې د انساني مبارزې لپاره دا کتاب مطالعه کړي.
ملګري هميم ته مبارکي او لا برياوې.
#انصاري»

زه ښاغلي محمدالله همیم ته د ده د ټولو فرهنگي برياوو په پار مبارکي وړاندې کوم او هيله څرگندوم چې دی خپلو همداسې فرهنگي کارونه نورهم پسې غځوي څو وتوانېږي چې خپلو خلکو، وطن او ژبې ته نور خدمتونه هم وکړي.

د دې مقالې په پای کې به د «بوډۍ ټال» له ټولگې نه څو لنډۍ د بېلگې په ډول راواخلم:

د زمانې حالت بدل دی
که ته زاړه ښتانه گورې خاورې دینه

دا ته چې ځې ما پر چا سپارې
ته چې راځې، نو زه به سپو خوړلی یمه

ولې دې بله دیوه مره کړه
به سود مینه تیل به ما راوړی وونه

زما د زړه تافت ته گوره
دومره غمونه رالېږه چې زه یې وړمه

اول مې وې چې یاره ورک شې
اوس مې لاسونه په دوعا نیولي دینه

اسمانه لار راکه در خېـږم
نور مې د مځکې مخلوق ځانته نه پرېـږدينه

په تا دې هيڅ نه کېـږي ياره
سپينې جنډې دې خدای پر ما ورپوينه

ما له مې وړی زړګی راکه
په زوره ووايه چې نه دې پېژنمه

زما دې کم نصيب ته ګوره
پرون مې زړه ورکه، نن کډې باروينه

پۀ جوارګر لالي مې سر دی
پۀ لک مې اخلي پۀ روپۍ مې خرڅوينه

څنګه بې غوره سرداران دي
لۀ بې ګناه ځوانانو ډک ځي تابوتونه

غم دې لۀ ځانه سره يوسه
ماته يې مه پرېده کنه ړنده يې کړمه

جينۍ خبره يې کۀ نه يې
يار دې ملګري لټوي لۀ ملکه ځينه

مزری نه يم چې لمبه شم
دا خدای راکړې غوښې ورو ورو تويومه

د اوسنو پيغلو ولوره
زمورِ لۀ چمه ووړکي تا ورک کړي دينه

ښېرې بۀ ولې درته نه کړم
توره ټوپکه ورانوې ودان کورونه

سبا نه بله ورځ اختر دی
خلک جامې ګنډې زۀ روغ ګرېوان څيرمه

د پښتنو بده رواجه
یار چې ولوړ ګټمې نو زۀ بۀ زړه یمه

ورکه نیستي شه ورک یې نوم شه
سوري غوږونه بې لښتيو ګرځومه